

Voorbeeldzorgplan Decubitus

Voorbeeldzorgplannen

Dit voorbeeldzorgplan is met nadruk een *voorbeeldzorgplan* en geen *standaardzorgplan*. Verpleegkundigen en verzorgenden kunnen het plan als hulpmiddel gebruiken bij het assessment en bij de uitvoering van de zorg. Met dit plan maak je een plan op maat voor een individuele cliënt. Dit betekent dat je bewust kiest wat wel of niet van toepassing is. Het voorbeeldzorgplan combineert de Omaha-systematiek met inhoudelijke landelijke richtlijnen en expertise uit het veld. Naast gebied-soort actie-actievlak staan in de specificatie puntsgewijs de relevante onderdelen van deze landelijke richtlijnen. Zo gebruik je als zorgmedewerker niet alleen de Omaha-systematiek, maar neem je ook op een eenvoudige en snelle manier kennis van de actuele standaarden en toets je je individuele zorgplan met het voorbeeldzorgplan en de actuele kennis.

Werkwijze

Het voorbeeldzorgplan omvat alle mogelijke aandachtsgebieden met alle mogelijke interventies. Dit zijn er dus veel. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat alle aandachtsvelden en interventies worden overgenomen in een individueel zorgplan. Per onderdeel kijkt de zorgmedewerker wat wel en niet past bij de eigen cliënt in zijn context. Ook kan de zorgmedewerker de specificaties aanpassen voor het op maat maken van het plan. Omaha zorgt voor eenheid van taal en het gebruik van voorbeeldzorgplannen stimuleert dit nog verder. Maar geen cliënt is hetzelfde, dus het blijft zaak dat verpleegkundigen en verzorgenden goed kijken naar de cliënt en blijven nadenken over de zorg. Het voorbeeldzorgplan kan daarbij dienen als ondersteuning, niet om te sturen.

Er zijn voorbeeldzorgplannen beschikbaar van ruim 20 veelvoorkomende onderwerpen in de VVT. We hebben ze gemaakt met (wijk)verpleegkundigen van Allertzorg, Amstelring, Buurtzorg, Marente, Surplus, Thebe, Zorgaccent en Zorgbalans. De voorbeeldzorgplannen zijn alleen beschikbaar voor leden van de stichting Omaha System Support en te downloaden via het ledendeel op **www.omahasystem.nl**.

Voorbeeldzorgplan Decubitus

Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Psychosociaal domein			
<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van decubitus
<i>Geestelijke gezondheid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Geestelijke zorg	Begeleiden bij ziekteproces: <ul style="list-style-type: none"> • Psychosociale problemen • Ondersteuning zelfmanagement
<i>Geestelijke gezondheid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - mentaal/emotioneel	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Stemming, mentaal welbevinden en psychosociale problematiek
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot.</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Wat is decubitus? • Oorzaken decubitus
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Begeleiding bij: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie en verwerking • Gevolgen van decubitus
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Geestelijke zorg	Begeleiden bij ziekteproces: <ul style="list-style-type: none"> • Psychosociale problemen
<i>Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Huidzorg	Advies en instructie over goede huidzorg: <ul style="list-style-type: none"> • Zalf of crème om droge huid te voorkomen • Barrièremiddel bij blootstelling aan vochtigheid

Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	In positie brengen (houding)	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • (Belang van) wisselhouding en juiste houding in bed/stoel
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - mentaal/emotioneel	Signaleren overbelasting.
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Voeding, beleid/balans	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Gezonde voeding • Relatie voedingstoestand en decubitus • Relatie gezondheidstoestand en decubitus • Voldoende vochtinname • Gewicht
Mantelzorg/zorg voor kind of huisgenoot	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Wondzorg/verband verschonen	Instructie mantelzorger: <ul style="list-style-type: none"> • Verzorging van de wond • Inspectie van de wond • Signaleren wondinfectie
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Fysiologisch domein			
Besmettelijke/infectieuze conditie	B Behandelen en procedures toepassen	Infectiepreventie	Infecties voorkomen (persoonlijke hygiëne, handen wassen, beschermingsmiddelen, enz.)
Besmettelijke/infectieuze conditie	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Signaleren van: <ul style="list-style-type: none"> • Wondinfecties
Besmettelijke/infectieuze conditie	B Behandelen en procedures toepassen	Wondzorg/verband verschonen	Behandelen wondinfectie volgens voorschrift

Huid	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Wat is decubitus? • Oorzaken decubitus • Goede voeding, voldoende vocht, goede huidverzorging, goed gewicht • Wisselhouding. Ondersteuning zelfmanagement
Huid	CM Case-managen	Continuïteit van zorg	Samenwerking met/verwijzing naar andere disciplines: onder andere arts, wondverpleegkundige, fabrikant/leverancier
Huid	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Huidzorg	Advies en instructie over goede huidzorg: <ul style="list-style-type: none"> • Zalf of crème ter voorkoming droge huid • Barrièremiddel bij blootstelling aan vocht Ondersteuning zelfmanagement
Huid	B Behandelen en procedures toepassen	Huidzorg	Behandel decubitus: <ul style="list-style-type: none"> • Volgens protocol • Neem preventieve maatregelen om verergering te voorkomen
Huid	CM Case-managen	Hulpmiddelen	Regelen antidecubitusmaterialen
Huid	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	In positie brengen (houding)	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • (Belang van) wisselhouding en juiste houding in bed/stoel • Ondersteuning zelfmanagement
Huid	B Behandelen en procedures toepassen	In positie brengen (houding)	Pas wisselhouding toe volgens protocol en wisselhoudingsschema: <ul style="list-style-type: none"> • Zorg dat hielen vrij liggen van het matras • Positioneer cliënt niet op decubituswond
Huid	B Behandelen en procedures toepassen	Monster verzameling	In overleg met behandelaar wondkweek afnemen bij verdenking wondinfectie

<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Signalen/symptomen – fysiek	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Huidinspectie Ondersteuning zelfmanagement
<i>Huid</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Inspecteren en observeren van de huid om elke verandering in de intacte huid vast te stellen: ((niet-)wegdrukbaar) roodheid, lokale warmte, oedeem, verharding (vooral bij mensen met een donkergekleurde huid) <ul style="list-style-type: none"> • Voer risico-inventarisatie uit; gebruik evt. een meetinstrument • Overleg met ergo-/fysiotherapeut of wondverpleegkundige • Neem wondanamnese af • Evalueer de voortgang volgens plan en beoordeel de decubituswond bij elke verbandwissel
<i>Huid</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Wondzorg/verband verschonen	Advies en instructie over: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe om te gaan met geïnfecteerde wond?
<i>Huid</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Wondzorg/verband verschonen	Bij wond: <ul style="list-style-type: none"> • Neem wondanamnese af • Behandel wond volgens voorschrift en wondplan
<i>Pijn</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Copingsvaardigheden	Advies en begeleiding over omgaan met pijn. Zie ook voorbeeldzorgplan Pijn.
<i>Pijn</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen – fysiek	Beoordeel decubitusgerelateerde pijn. Kijk naar lichaamstaal en non-verbale signalen. <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik eventueel een pijnscorelijst • Zie ook voorbeeldzorgplan Pijn
Gebied	Soort actie	Actievlak	Specificatie
Gezondheids-gerelateerd gedragsdomein			

<i>Fysieke activiteit</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Oefening en beweging	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Belang van mobiliteit
<i>Medicatie</i>	CM Case-managen	Medicatiecoördinatie/ bestelling	Medicatiebeheer overnemen
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatiecoördinatie/ bestelling	Nagaan of cliënt of mantelzorger in staat is zelf voor medicatie te zorgen
<i>Medicatie</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Medicatie werking en bijwerkingen	Informatie over: <ul style="list-style-type: none"> • Werking van (pijn)medicatie • Bijwerkingen • Bevorder therapietrouw
<i>Medicatie</i>	MB Monitoren / Bewaken	Medicatie werking en bijwerkingen	Monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Werkt medicatie afdoende? • Bijwerkingen van medicatie
<i>Medicatie</i>	B Behandelen en procedures toepassen	Medicatie-toediening	Toedienen van medicatie volgens voorschrift en medicatie-toedienlijst
<i>Voeding</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Anatomie/fysiologie	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Relatie voedingstoestand en decubitus Ondersteuning zelfmanagement
<i>Voeding</i>	MB Monitoren / Bewaken	Signalen/symptomen - fysiek	Screen de voedingstoestand, evt. met meetinstrument: <ul style="list-style-type: none"> • Controleer op uitdroging • Houd gewicht in de gaten • Verwijs bij voedingsrisico én risico op decubitus naar een diëtist (in overleg met behandelaar)
<i>Voeding</i>	AIB Adviseren / Instrueren / Begeleiden	Voeding, beleid/balans	Advies en voorlichting over: <ul style="list-style-type: none"> • Gezonde voeding • Voldoende vochtinname • Gewicht

			• Ondersteuning zelfmanagement
Voeding	CM Case-managen	Voeding, beleid/balans	Samenwerking met/verwijzen naar diëtist

Richtlijnen:

[Landelijke multidisciplinaire richtlijn Decubitus preventie en behandeling, 2011, V&VN](#)

[Praktijkaart behandeling Decubitus, 2011, V&VN](#)

[Praktijkaart preventie Decubitus, 2011, V&VN](#)

[Internationale richtlijn decubitus NPUAP \(National Pressure Ulcer Advisory Panel\) /EPUAP \(European Pressure Ulcer Advisory Panel\) / PPPIA \(Pan Pacific Pressure Injury Alliance\), Pressure Ulcer Treatment and Prevention, 2014](#)

[Zorg voor beter: huidletsel](#)